

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Kamu İhale Kurumu'nun verilerine göre 2004 yılında belediyelerin ve bağlı kuruluşlarının verdiği ihalelerin toplam tutarı 2.2 katrilyon iken, bu rakam 2005 yılında bir anda 6.1 katrilyona çıkmıştır. Arada 4 katrilyon gibi çok büyük bir artış bulunmaktadır. Buna göre belediyelerin verdiği ihalelerin toplam tutarı KİT'leri de, Milli Savunma Bakanlığı'nı da, Sağlık Bakanlığı'nı da geride bırakarak %20'lik bir payla ilk sıraya yükselmiş durumdadır. Türkiye'deki 3225 belediyenin yaklaşık 1900'üne AKP'li adayların seçildiği 2004 Yerel seçimleri sonrasında denk gelen bu harcamalar Dünya Bankası yetkililerinin de dikkatini çekmiş ve 2004 yılında 10 katrilyon lira olan mahalli idarelerin yaptığı harcamaların, 2005'te bir anda 14 katrilyona çıkması karşısında aradaki bu 4 katrilyonluk harcamanın nerede ve ne için kullanıldığını sorgulama gereği duymuşlardır. Belediyelerin verdiği ihalelerin aynı dönemde 4 katrilyon civarında bir artış göstermiş olması bu paranın nerelere gittiğini açıkça göstermektedir.

Basında çok sık konu edildiği gibi, özellikle belediye ihalelerinin önce aynı belediyenin kendi şirketine verilmesi, ardından da ihaleyi alan belediye şirketinin üstlendiği işi, başka şirketlere devretmesiyle halkın paraları usulsüzce siyasi ve ekonomik ranta dönüşmekte, yeni zenginler yaratılmakta ve kamu zarara uğratılmaktadır.

Öte yandan kamu gücüyle kurulmalarına rağmen özel hukuka tabi olan belediye şirketleri, keyfi bir şekilde siyasi oy istismarı için kullanılmakta, çoğu belediye şirketi eşe, dosta, partililere hizmet etmekte, adam kayırma, rüşvet ve yolsuzluklar için açık kapı oluşturmaktadır.

Bu şekilde vasıfsız kişilerce yönetilen bir çok belediye şirketi zarar etmekte, borçlarını ve zararlarını temizlemek ise, devlete yani yoksul halkımıza düşmektedir. Nitekim birer özel hukuk kişisi oldukları sıkça ifade edilerek adeta dokunulamaz oldukları öne sürülen bu belediye şirketlerinin kamu kurum ve kuruluşlarına olan borçları takas ve mahsuplaşma yoluyla ödenmeye çalışılmaktadır. Büyükşehir belediyelerine bağlı şirketleri kapsamak üzere, gerek 5216 sayılı yasanın Geçici 3. maddesinde; gerekse bu maddede değişiklik yapan ve 26 Aralık 2006 günü kabul edilen 5568 sayılı yasada buna ilişkin düzenlemeler yapılmıştır. Bu yasalarda kullanılan "...sermayesinin % 50'sinden fazlası Büyükşehir belediyelerine ait şirketlerin..." ibaresi, açıkça bu özel hukuka tabi oldukları öne sürülen belediye şirketlerini ifade etmektedir. Dolayısıyla "özel" oldukları için kamu denetimine bağlı olmadıkları öne sürülen belediye şirketlerinin borçları, kamu olanaklarıyla ortadan kaldırılmaya çalışılmaktadır. Bu çok büyük bir çelişkidir. Bunun gibi daha bir çok kamu olanağından yararlanan ve hem rekabet hukuku açısından hem ülke ekonomisi açısından büyük bir zarar neden olan belediye şirketleri, kamudaki en ciddi "kara delik" olarak görülmektedir. Merkez Bankası Başkanı da, Dünya Bankası temsilcileri gibi yerel yönetim harcamalarının şeffaf olmadığını belirterek, bu duruma dikkat çekmektedir.

Belediye şirketlerinin kamu denetimine tabi tutularak ciddi bir zararın ve istismarın önleneceği açıktır. Oysa, bugün hükümetin, Türkiye'deki belediye şirketlerinin kar ve zarar durumlarını, yönetim kurullarında kimlerin olduğunu, nasıl yönetildiklerini ve hatta sayılarının tam olarak kaç olduğunu dahi bilmemesi ve bu konularda herhangi somut bir adım da atmaması TBMM'nin denetim görevini yerine getirmesini zorunlu kılmaktadır.

Bu gerekçelerle, belediyelerin ve bunlara bağlı tüm idareler, şirketler ve iştiraklerin 2005 ve 2006 yıllarında verdiği ihalelerin incelenerek, usulsüzlüklerin saptanması ve belediyelere bağlı şirketlerin merkezi idare tarafından denetiminin sağlanması için alınacak yasal ve idari tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılması hususunda gereğinin yapılmasını saygılarımızla arz ve teklif ederiz.

- 1- Hakkı ÜLKÜ - İzmir
- 2- Nadir SARAÇ - Zonguldak
- 3- Erdal KARADEMİR - İzmir
- 4- Orhan SÜR - Balıkesir
- 5- Feridun AYVAZOĞLU - Çorum
- 6- Feridun Fikret BALÖĞLU - Antalya
- 7- Ali OKSAL - Mersin
- 8- Atilla KART - Konya
- 9- Yılmaz KAYA - İzmir
- 10- Mehmet Ziya YERGÖK - Adana
- 11- Muharrem KILIÇ - Malatya
- 12- Ali Rıza GÜLÇİÇEK - İstanbul
- 13- Mehmet SEMERCİ - Aydın
- 14- Tuncay ERCENK - Antalya
- 15- Uğur AKSÖZ - Adana
- 16- İlyas Sezai ÖNDER - Samsun
- 17- Algan HACALOĞLU - İstanbul
- 18- Ramazan Kerim ÖZKAN - Burdur
- 19- Mehmet Mesut ÖZAKCAN - Aydın
- 20- Erol TINASTEPE - Erzincan
- 21- Sedat PEKEL - Balıkesir
- 22- Türkan MİÇOOĞULLARI - İzmir
- 23- Bülent BARATALI - İzmir
- 24- Nurettin SÖZEN - Sivas
- 25- Halil ÜNLÜTEPE - Afyonkarahisar
- 26- Mustafa ÖZYURT - Bursa
- 27- İzzet ÇETİN - Kocaeli
- 28- Atila EMEK - Antalya
- 29- Ali Cumhur YAKA - Muğla
- 30- Mevlüt ÇOŞKUNER - Isparta
- 31- Şevket ARZ - Trabzon
- 32- Mehmet IŞIK - Giresun
- 33- Mehmet BOZTAŞ - Aydın
- 34- Kemal DEMİREL - Bursa
- 35- İsmail ÖZAY - Çanakkale
- 36- Kemal SAĞ - Adana
- 37- Abdulaziz YAZAR - Hatay
- 38- Mustafa GAZALCI - Denizli
- 39- N. Gaye ERBATUR - Adana
- 40- Nuri ÇİLİNGİR - Manisa
- 41- Necati UZDİL - Osmaniye
- 42- Gürol ERGİN - Muğla
- 43- Hüseyin EKMEKÇİOĞLU - Antalya
- 44- Mehmet YILDIRIM - Kastamonu
- 45- Mustafa YILMAZ - Gaziantep
- 46- Yakup KEPENEK - Ankara
- 47- Mehmet KÜÇÜKAŞIK - Bursa